

# Dokumenti arhiva Samostana u Fojnici

Stogodišnjica obilježavanja početka Prvoga svjetskoga rata kao tema spojila je Hrvatski državni arhiv i s kolegama iz BiH te niz muzeja i kulturnih institucija, kazala je ravnateljica HDA Vlatka Lemić

Sandra SABOVLJEV

**ZAGREB** ► Jučerašnjim otvorenjem izložbe »Sarajevski atentat 1914. godine i Prvi svjetski rat u dokumentima arhiva Samostana u Fojnici« u Hrvatskom državnom arhivu (HDA) i ova se institucija pridružila obilježavanju Međunarodnog dana arhiva s temom »Prvi svjetski rat u hrvatskim arhivima«.

– Stogodišnjica obilježavanja početka Prvoga svjetskoga rata zajednička je tema kojom su Međunarodni dan arhiva u arhivima diljem Hrvatske. Ova nas je tema spojila i s kolegama iz Državnog arhiva BiH, a Ministarstvo kulture, na čiji se poticaj obilježava ovaj veliki jubilej, povezalo nas je s niz muzeja i kulturnih institucija pa je ova manifestacija rezultat mnogih inicijativa i velikog truda i rada, kazala je ravnateljica HDA Vlatka Lemić.

Obrativši okupljenima se fra Janko Ljubos, autor izložbe i kustos muzeja Samostana u Fojnici, ispričao je kratku povijest franjevaca u Bosni.

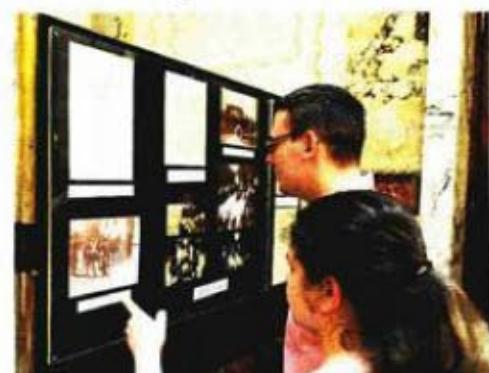
– Strance katolike je posao još prije 650 godina nanio u Fojnicu bogatu, zlatom, srebrom i raznim rudama. Tim je radnicima trebala je bogomolja i tako su u Fojnicu došli fratri. Padom Bosne pod Osmansko Carstvo fra Andeo Zvizdović 1463. godine odlazi sultanu Mehmedu II. Osvajaču od kojega je isposlovao Ahd namu, odnosno dozvolu da frajevci slobodno mogu djelovati pod turskom vlašću. Otad su franjevački samostani u Bosni centar društvenog života,



Međunarodni dan arhiva obilježen je u HDA, ali i arhivima diljem Hrvatske



Atentat u Sarajevu - fotografije i dokumenti bilježe neposredni povod I. svjetskog rata



Zanimanje publike za izložbu u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu

naveo je fra Ljubos istaknuvši da fojnički samostan uz izložene dokumente vezane za Prvi svjetski rat i sarajevski atentat, čuva brojne vrijedne eksponate poput inkunabula, starog oružja i novca te iskopina koje datiraju prije rođenja Krista.

Izložba s dokumentiranim zapisima iz Prvog svjetskog rata sve nas potiče na razmišljanje kako je rat strašno зло, te je poruka »ljudima u vjeri

da se ne bi trebali baviti politikom, već nečim drugim«, istaknuo je fra Ljubos.

Vesna Jurić Bulatović, pomoćnica ministricе kulture najavila je središnju komemoraciju stogodišnjice Prvoga svjetskoga rata 27. lipnja u Hrvatskom državnom arhivu.

Medunarodni dan arhiva obilježava od 2008., a Međunarodno arhivsko vijeće za taj je dan odabralo 9. lipnja, da-

tum kada je osnovano 1948. pod pokroviteljstvom UNESCO-a. Toga dana arhivi upoznaju javnost sa svojim aktivnostima i pripremaju posebne programe kojima javnosti žele približiti svoju vrijednost i pristupačnost, važnost dokumenata koji su u njima pohranjeni, važnost načina na koji se oni pohranjuju te predstaviti osobito vrijedne ili rijetko videne arhivske primjerke.